

стали авторами навчальних модулів «Сучасні аспекти дидактики вищої школи», «Цифрові інструменти змішаного та дистанційного навчання», розміщених на інтернет-платформі UTTERLY [3], а також долучилися до розробки і реалізації сертифікатної освітньої програми «Імплементация інноваційних підходів до викладання у вищій школі в контексті сучасних викликів» (180 год/ 6 кредитів ЄКТС). Удосконалення викладання у вищій освіті розглядається як один із основних інструментів підвищення її якості. Одним із актуальних напрямів такого вдосконалення є використання сучасних цифрових технологій. Зазначимо, що ефективно використання цифрових технологій не лише покращує засвоєння матеріалу, але й сприяє розвитку цифрової компетентності здобувачів вищої освіти, забезпечує їх готовність до використання таких технологій у майбутній професійній діяльності та повсякденному житті. Формування цифрової грамотності, у свою чергу, є одним із чинників подолання цифрової нерівності.

Розширити арсенал цифрових інструментів та дидактичних засобів реалізації студентоцентрованого підходу викладачам факультету дозволив також досвід участі у тренінгах, проведених зарубіжними та вітчизняними колегами у рамках проекту «BOOST: Bringing Opportunities and Organizational Success To Small Local Universities in Ukraine» («Надання можливостей та організаційного успіху малим місцевим університетам в Україні»; номер: 101083203; триває з 1.03.2023 до 28.02.2025). Одним із результатів участі в проекті, досягнутому на цей час, є оновлення низки навчальних курсів на платформі Moodle. Основними завданнями перегляду курсів стало забезпечення студентоцентрованого формулювання результатів навчання, наповнення курсів мультимедійними ресурсами, презентаціями, розробка інтерактивних завдань з чіткими інструкціями до виконання, надання ресурсів для само- та взаємооцінювання.

Загалом досвід участі в зазначених проектах підтверджує, що міжнародна співпраця розширює можливості до впровадження інновацій, підвищення якості освіти і забезпечення рівного доступу до неї різних категорій, що в свою чергу допомагає досягати цілей сталого розвитку.

Література:

1. UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: Education for Sustainable Development Goals. Learning Objectives. Paris: UNESCO, 2017. 62 p. DOI: <https://doi.org/10.54675/CGBA9153>.
2. Рудич О. О., Барболіна Т. М., Когут І. В., Кривцова О.П. Проектна діяльність як опція міжнародної освітньої співпраці (на прикладі проекту «WIN: Writing for inclusion»). *Імідж сучасного педагога*. № 3(210). С. 27–33. DOI:10.33272/2522-9729-2023-3(210)-27-33
3. Utterly Education. URL: <https://utterly.education> (дата звернення 13.09.2024).

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ МИРУ В УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Бут Д. В.

*Полтавська ЗОШ I-III ступенів №9
butdaniil1@gmail.com*

Актуальність. Соціальна відповідальність належить до низки вічно актуальних проблем, однак її розуміння значною мірою залежить від суспільних перетворень. В складних умовах політичного, демографічного, соціального розвитку України саме соціальна відповідальність повинна стати невід'ємною частиною розвитку сучасної української школи. Адже сьогодні управління на всіх ієрархічних рівнях не може бути ефективним без формування з малку взаємовідносин із усіма ланками населення, що побудовані на взаємодії та довірі. При цьому забезпечення безконфліктності та гармонійних відносин між людьми дасть змогу на мирне існування суспільства.

Метою публікації є розвиток в учнів відповідальності на уроках трудового навчання, спрямований на формування відповідального члена громади і суспільства, який розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість розвитку держави та збереження миру.

Результати дослідження. Освіта спрямовується на розвиток миротворчих навичок (наприклад, діалог, взаємодія, посередництво). Вчителі прищеплюють школярам такі цінності, як повага, взаєморозуміння, навчають навичкам аналізу міжнаціональних конфліктів, схем безпеки та використовують демократичні засоби педагогіки.

Дослідження питань освіти для миру важливе з трьох причин. По-перше, насильство та збройні конфлікти відбуваються майже в усьому світі. Відображаючи цю реальність, термін «створення миру» почали використовувати науковці й політики в міжнародній спільноті. Освіта і виховання є важливими знаряддями цієї діяльності, адже вони впливають на цінності, погляди та світогляд майбутніх поколінь, які змінюватимуть світ завтра. По-друге, конфлікти позбавляють багатьох людей можливості навчатися, головного права людини. По-третє, зростає занепокоєння з приводу того, що головна увага приділяється формуванню у дітей когнітивних навичок, відсуваючи питання миру на другий план. Загалом переваги освіти і виховання, що формують у дітей толерантність і критичне мислення, нелегко визначити, але їх вплив на суспільство важко переоцінити.

Розвиток соціальної та громадянської компетентностей учнів може відбуватися на трьох рівнях: навчання про громадянську відповідальність; навчання для розвитку розуміння та формування ціннісних ставлень до громадянської відповідальності; навчання через здобуття практичного досвіду громадянської відповідальності. Навчання про охоплює:

- демократію і права людини;
- трудове навчання як частину загальної культури суспільства;
- надбання національної культури;
- професійне самовизначення учнів;
- відповідальність за результати своєї праці та ухвалені рішення;
- роль активності та відповідальності у житті людини;
- цінності демократичної культури: толерантність, повага до різноманітності, справедливість, свобода, відповідальність;

Навчання для містить:

- досягнення компромісу в конфліктних ситуаціях;
- усвідомлення цінності праці;
- розвитку здатності висловлювати свою думку, обґрунтовувати власну позицію;
- усвідомлення власного вибору, критичного ставлення до результатів своєї праці;
- забезпечення прав і відповідальності учнів;
- розвитку вміння співпрацювати з іншими задля досягнення результату;
- вміння працювати в команді; брати на себе відповідальність за ухвалені рішення;
- розуміння ролі кожного й особистої відповідальності у збереженні довкілля;
- усвідомлення власного вибору майбутньої професії;
- критичного аналізу та самооцінки своїх сильних сторін;
- розвитку поваги до різноманітності;
- розвитку вміння слухати та спостерігати, з повагою ставитися до праці інших;
- толерантного ставлення до оточуючих;

Навчання через включає:

- активну участь у проектній діяльності;
- створення і презентацію індивідуальних та групових навчальних проектів;
- аналіз результатів власної діяльності;
- обговорення результатів роботи: індивідуальних, групових;
- дискусії та вільне висловлювання власної думки;
- відкриті голосування, ухвалення спільного рішення;
- співпрацю з учителем та учнями;
- соціальні проекти, спрямовані на покращення життя в громаді,
- екологічні проекти;
- розв'язання практичних вправ-ігор з тематики громадянської освіти й освіти з прав людини;
- створення атмосфери відкритості, вільного вибору, толерантного ставлення, поваги, рівності, свободи, справедливості.

Висновки. Освіта справедливо вважається ефективним знаряддям поширення миру, оскільки вона формує майбутні покоління, їхні думки, ставлення й навички. Нові навички необхідні, щоб ненасильницьким шляхом розв'язувати неминучі проблеми. За допомогою освіти для миру педагоги різних країн мають на меті допомогти людям усього світу жити у мирному середовищі

Література:

1. Громадянська відповідальність: 80 вправ для формування громадянської та соціальної компетентностей під час вивчення різних шкільних предметів. 5–9 клас. Посібник для вчителя / Рафальська М., Боярчук О., Герасим Н. та ін. Київ, 2017. 136 с.

2. Освіта для миру = Edukacja dla pokoju: зб. наук. пр.: у 2 т. / редкол.: Кремень В. Г. (голова); Коцур В. П., Ничкало Н. Г., Шльосек Ф. (заст. голови); Довгий С. О., Лук'янова Л. Б., Вовк М. П., Котун К. В. (члени редколегії). Київ : Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», 2019. Т.1. 720 с.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК ЕТИЧНИЙ ІДЕАЛ

Головіна Н.І.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Актуальність розгляду етичного аспекту концепції сталого розвитку не викликає сумніву. Дослідники сталого розвитку суспільства в основному спрямовують свої зусилля на розв'язання еколого-економічних, демографічних, технологічних проблем. При цьому поширеним є уявлення, що будь-які проблеми можуть бути вирішені за допомогою науково-технічного прогресу, технічного вдосконалення можливостей людства. «Технологічні успіхи в опануванні природи утвердили не лише науково-технократичний світогляд, але й сприяли формуванню «технічного мислення». Не визнаючи жодного авторитету, окрім науки та техніки, таке мислення вплинуло на переконання людей у здатності відновлення первинного раю за допомогою техніки»[3, с.122]. Проте, існує цілий клас проблем, які не можна вирішити технічним шляхом. Проблема перенаселеності, проблема мілітаризації господарської діяльності й зростання військового потенціалу тощо — приклади таких проблем, розв'язання яких потрібно шукати не в технологічній, а в морально-етичній сфері, у сфері людських цінностей. Загострюється проблема морально-етичного аспекту розвитку для України під час війни, жахливі наслідки якої не можна подолати тільки отриманням зброї чи фінансовою підтримкою.

Сказане обумовило **мету дослідження** — обґрунтувати необхідність формування етичного ідеалу сталого розвитку за допомогою співдружності прикладних етик.